

„Szlakiem polskich stolic”

Tekst I

Uczniowie klasy VI planują trzydniową wycieczkę. Pierwszego dnia chcą zobaczyć zabytki Krakowa, drugiego dnia zaplanowali zwiedzanie obecnej stolicy Polski. Ostatnim etapem podróży będzie Gniezno.

1. W jakiej kolejności uczniowie będą zwiedzać miasta?

- A. Warszawa, Kraków, Gniezno;
- B. Kraków, Gniezno, Warszawa;
- C. Kraków, Warszawa, Gniezno;
- D. Gniezno, Kraków, Warszawa.

2. Korzystając z mapy wybierz prawidłowe dokończenie zdania.

Warszawa leży na:

- A. północ od Gniezna,
- B. wschód od Gniezna,
- C. południe od Krakowa,
- D. zachód od Krakowa.

3. Na godzinie wychowawczej dzieci układały szczegółowy program wycieczki. Które źródło nie pomoże im w wykonaniu tego zadania?

- A. poradnik majsterkowicza,
- B. przewodnik turystyczny,
- C. encyklopedia powszechna,
- D. plany miast.

4. Ania przygotowuje notatkę o historii stolic Polski. Z jakiego słownika powinna skorzystać, aby uniknąć powtórzeń wyrazu „historia”?

- A. słownika wyrazów obcych,
- B. słownika ortograficznego,
- C. słownika poprawnej polszczyzny,
- D. słownika wyrazów bliskoznacznych.

Tekst II

W XI wieku Kazimierz Odnowiciel, książę z dynastii Piastów, przeniósł stolicę ze zniszczonego wojną Gniezna do Krakowa. Za panowania Jagiellonów siedzibą królów był Kraków. W 1596 roku ze względu na dogodniejszą lokalizację, król Zygmunt III Waza zdecydował, że stolicą Polski zostanie Warszawa.

5. Kto przeniósł stolicę Polski z Krakowa do Warszawy?

- A. Piast Kołodziej,
- B. Kazimierz Odnowiciel,
- C. Władysław Jagiełło,
- D. Zygmunt III Waza.

6. W którym wieku Warszawa została stolicą Polski?

- A. XI
- B. XIV
- C. XV
- D. XVI

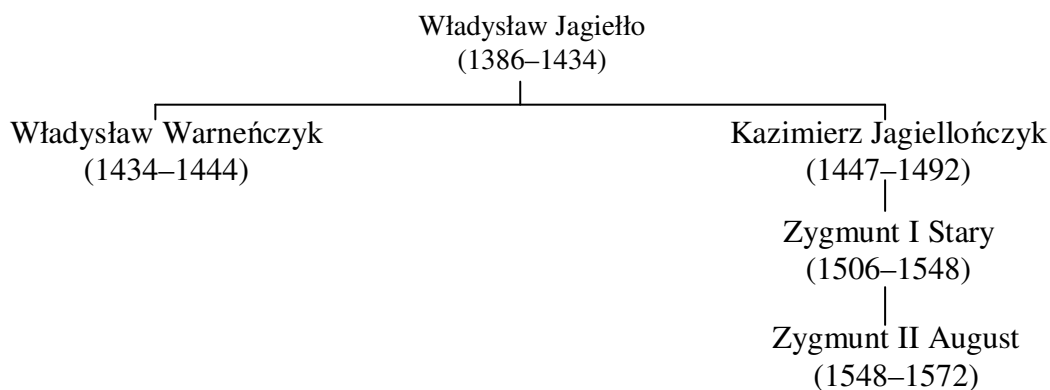
7. Obecnie jest rok 2002. Od ilu lat Warszawa jest stolicą?

- A. 404
- B. 406
- C. 414
- D. 416

8. Stolica została przeniesiona z Krakowa do Warszawy, ponieważ:

- A. Kraków był zniszczony przez najazd krzyżacki,
- B. król zamierzał zmienić granice państwa,
- C. każda dynastia musiała mieć stolicę w innym mieście,
- D. Warszawa miała korzystniejsze położenie.

Tekst III

9. Korzystając z fragmentu drzewa genealogicznego dynastii Jagiellonów wskaż, które ze zdań jest falszywe:

- A. Władysław Jagiełło był ojcem Kazimierza Jagiellończyka.
- B. Zygmunt II August był synem Zygmunta I Starego.
- C. Zygmunt I Stary był synem Zygmunta II Augusta.
- D. Kazimierz Jagiellończyk był bratem Władysława Warneńczyka.

10. Na drzewie genealogicznym podano lata panowania poszczególnych władców. Który z nich panował najkrócej?

- A. Zygmunt II August,
- B. Władysław Jagiełło,
- C. Władysław Warneńczyk,
- D. Zygmunt I Stary.

11. Wycieczka rozpoczęła się 12 maja.

Jaka to pora roku?

- A. wiosna,
- B. lato,
- C. jesień,
- D. zima.

Pora roku	Data rozpoczęcia
Wiosna	21 III
Lato	22 VI
Jesień	23 IX
Zima	22 XII

12. W autokarze, którym jadą dzieci, znajduje się apteczka. W co powinna być wyposażona każda apteczka?

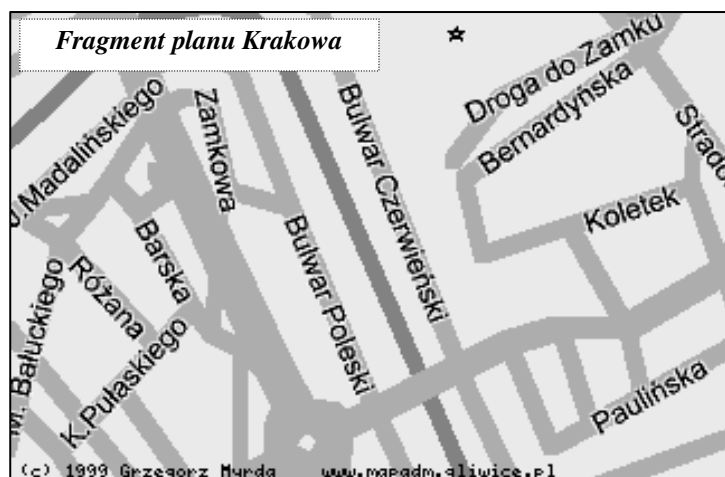
- A. termometr i kompas,
- B. opatrunki i wodę utlenioną,
- C. bandażę i herbatę miętową,
- D. krople żołądkowe i barometr.

13. Autobus wyjechał przed szkołą o godzinie 7²⁵. Do Krakowa dojechał o godzinie 10¹⁰. Ile czasu trwała podróż?

- A. 2 godz. 45 min.
- B. 2 godz. 55 min.
- C. 3 godz. 15 min.
- D. 3 godz. 25 min.

14. Na planie Krakowa w skali 1 : 5 000 odległość od parkingu do Wawelu wynosi 2 cm. Jaka jest rzeczywista odległość?

- A. 10 cm
- B. 10 km
- C. 1 km
- D. 100 m

15. Na fragmencie planu Krakowa równoległe są ulice:

- A. Barska i Różana,
- B. Bulwar Czerwieński i Bulwar Poleski,
- C. Różana i Pułaskiego,
- D. Droga do Zamku i Bernardyńska.

Tekst IV

<p>Serdeczne pozdrowienia z wycieczki szlakiem polskich stolic przesyła Adaś.</p> <p>P.S. Kochani Rodzice! Jest świetnie. Dzisiaj zwiedzaliśmy Wawel.</p>	<div style="text-align: center;"><p>KRAKÓW 12.05.55</p></div> <p><u>Sz. P. Jan i Janina</u> <u>Kowalscy</u> <u>ul. Jasna 2/5</u> <u>18-400 Cichoń</u></p>
---	--

16. Kto jest adresatem pocztówki?

- A. tylko mama,
- B. Adaś,
- C. tylko tata,
- D. rodzice.

17. W dniu wysłania pocztówki Adaś zwiedzał:

- A. Cichoń,
- B. Kraków,
- C. Warszawę,
- D. Gniezno.

Tekst V

W czasach rządów okrutnego króla Popiela na podgrodziu gnieźnieńskim żył mądry i prawy kmicz, zwany Piastem. (...) Chętnie służył swoim sąsiadom dobrą radą i pomocą, za co wszyscy bardzo go szanowali. Dom Piasta i jego żony Rzepichy słynął z wielkiej gościnności. Piast i Rzepicha mieli jednego syna, Siemowita. (...)

Kiedy Siemowit kończył siedem lat, Piast i Rzepicha wyprawili synowi postrzyżyny. Na ucztę przybyło wielu krewniaków. Pojawili się również dwaj nieznajomi wędrowcy, prosząc Piasta o gościnę. (...) Gospodarze radośnie przyjęli przybyszów, zapraszając ich na ucztę, częstując jadłem i pićm. Wędrowcy podczas postrzyżyn przekazali życzenia młodemu Siemowitowi, przepowiadając mu wspaniałą przyszłość. Następnie błogosławiąc dom Piasta, ruszyli w dalszą drogę. Obecność na uczcie nieznajomych, ich serdeczne życzenia i pomyślne wróżby dla Siemowita uradowały Piasta i Rzepichę. Zabawa trwała dalej. Kiedy gospodyni poszła do komory, gdzie przechowywała zapasy żywności, ze zdziwieniem stwierdziła, że jada wcale nie ubyło. Nowina ta uradowała wszystkich obecnych. Uznali ją za specjalny dar bogów i nieznajomych przybyszów. Uważali, że Piast swoim uczciwym i prawym życiem zasłużył na taką łaskę.

Gdy zginął okrutny Popiel, kmiecie na wiecu wybrali Piasta na swego księcia. Byli pewni, że jego panowanie będzie sprawiedliwe i spokojne. Tak też było. Po długoletnich rządach Piasta władzę przejął jego syn Siemowit.

18. O wydarzeniach w tekście V opowiada:

- A. główny bohater,
- B. podmiot liryczny,
- C. narrator,
- D. Popiel.

19. Piast został wybrany na księcia, ponieważ:

- A. był mądry i sprawiedliwy,
- B. lubił przyjmować gości,
- C. był bogaty i hojny,
- D. lubił uczyć i zabawy.

20. Z tekstu V wynika, że człowiek powinien:

- A. dążyć do zdobycia władzy,
- B. pomagać innym ludziom,
- C. cieszyć się z porażki sąsiadów,
- D. organizować huczne zabawy.

21. Ułóż plan wydarzeń w tekście V. Użyj równoważników zdań.

.....

.....

.....

.....

.....

22. Uczniowie znaleźli w prasie tabelę zawierającą liczbę mieszkańców największych miast Polski. Korzystając z tabeli, narysuj diagram słupkowy przedstawiający liczbę mieszkańców Krakowa i Warszawy.

Miasto	Warszawa	Łódź	Kraków	Wrocław	Poznań
Ludność w tys.	1650	830	850	650	600

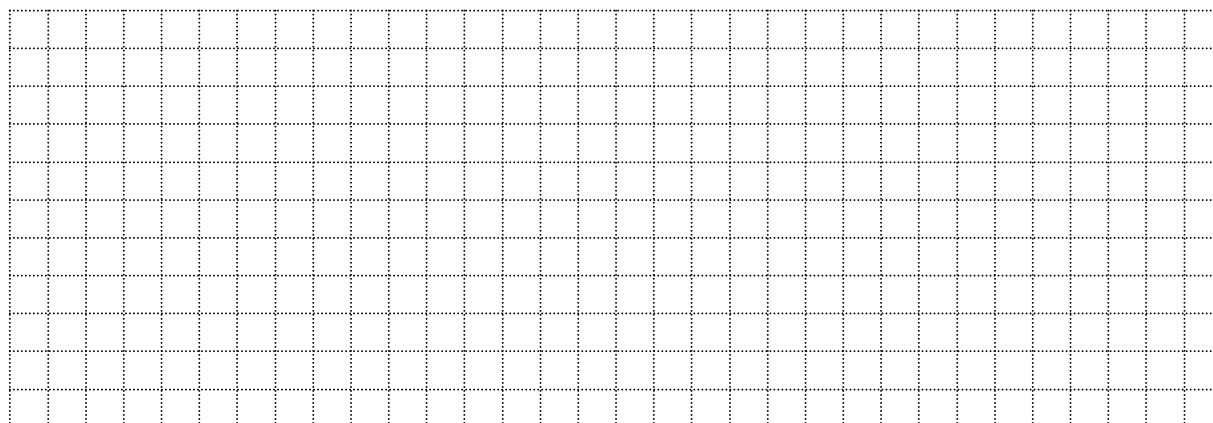

23. Na wycieczkę szkolną miało jechać 32 uczniów i trzech nauczycieli. Uczniowie przed wycieczką zapoznali się z kosztami przejazdu proponowanymi przez dwa biura podróży: „Wisła” i „Warta”. Która oferta jest korzystniejsza?

Biuro podróży „Wisła”	koszt przejazdu jednej osoby – 54 zł
------------------------------	--------------------------------------

Biuro podróży „Warta”	koszt przejazdu jednej osoby – 56 zł Uwaga: opiekunowie mają 50% zniżki.
------------------------------	---

Zapisz obliczenia.

Odpowiedź:

.....

24. W czasie wycieczki autokar zatrzymał się na leśnym parkingu. Jak uczniowie powinni zachowywać się podczas odpoczynku w lesie? Wymień trzy zasady.

.....

.....

.....

25. Napisz opowiadanie „Moje wspomnienia z wycieczki do.....”.
Opowiedz historię prawdziwą lub wymyśloną.
Pamiętaj, aby Twoja praca nie była krótsza niż pół strony.

.....

.....

.....

.....

*Przy tworzeniu materiałów wykorzystano arkusz opracowany przez nauczycieli:
Grażynę Juchniewicz, SP w Pawłówce;
Irenę Pietrow, SP nr 21 w Białymstoku;
Annę Średnicką, ZSO w Zambrowie;
Joannę Ulatowską-Letko, ZSO nr 5 w Olsztynie;
Katarzynę Wyźlic, SP nr 4 w Elblągu;
pod kierunkiem pracowników
Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży.*